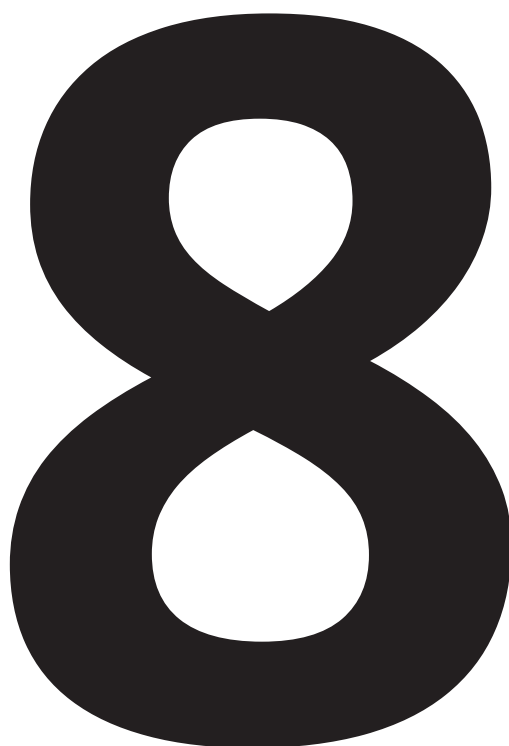

Dariusz Piasecki

ZGODNY
Z PODSTAWĄ
PROGRAMOWĄ
2024

Edukacja dla bezpieczeństwa

Rozkład materiału

Rozkład materiału

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	1. Zajęcia organizacyjne. PSO. Edukacja dla bezpieczeństwa czy przysposobienie obronne? Nowe spojrzenie na EDB. Miejsce EDB w systemie wiedzy	1	– kryteria oceniania i metody sprawdzania wiedzy i umiejętności – plan pracy w roku szkolnym – konieczność powrotu do kształtowania postaw i umiejętności niezbędnych do obrony ojczyzny – EDB a inne dziedziny wiedzy	– wie, w jaki sposób sprawdzane będą jego wiadomości i umiejętności – rozumie kryteria, wedle których oceniana będzie jego praca – potrafi wyjaśnić, dlaczego niezbędny jest powrót w powszechnej edukacji do kształtowania postaw i umiejętności niezbędnych do obrony ojczyzny – rozumie związek EDB z innymi dziedzinami wiedzy – rozumie, dlaczego obowiązkowa edukacja dla bezpieczeństwa jest przedmiotem niezbędnym w systemie wiedzy	–	dziedziny wiedzy, z którymi wiąże się edukacja dla bezpieczeństwa: biologia, chemia, fizyka, historia, filozofia, psychologia itd.
Bezpieczeństwo państwa	2. Bezpieczeństwo Polski naszym dobrem najwyższym	1	– wielowymiarowe znaczenie terminu <i>bezpieczeństwo</i> – bezpieczeństwo jako stan i proces – niepodległe państwo jako gwarant godnego życia obywateli	– przedstawia różnorodne dziedziny życia, których dotyczy termin <i>bezpieczeństwo</i> – charakteryzuje bezpieczeństwo jako stan i jako proces – wyjaśnia, z jakiego powodu dbałość o bezpieczeństwo nigdy się nie kończy – potrafi uzasadnić, dlaczego najistotniejsze dla każdego polskiego obywatela jest bezpieczeństwo Polski i dlaczego jest ono wartością najwyższą	I.1	historia, politologia, etyka
	3. Uwarunkowania bezpieczeństwa państwa	1	– bezpieczeństwo Polski w ujęciu historycznym – twórcy niepodległości państwa polskiego po 123 latach rozbiorów – główne czynniki wpływające na bezpieczeństwo Polski	– przedstawia (w skrócie) historię Polski w związku z jej niepodległością – rozumie znaczenie przemian, jakie zaszły na świecie po 1989 r. – wie, jaki związek mają te przemiany z bezpieczeństwem naszego kraju – wymienia czynniki wpływające na bezpieczeństwo Polski	I.1 I.2 I.3	prawo międzynarodowe: organizacje międzynarodowe i ich rola we współczesnym świecie; politologia: stosunki międzynarodowe dawniej i dziś; historia: najważniejsze polskie sojusze
	4. Podstawy bezpieczeństwa Rzeczypospolitej	1	– zawodowy charakter służby wojskowej w Polsce – struktura Sił Zbrojnych RP – rola Wojsk Obrony Terytorialnej – organizacje polityczno-gospodarcze, do których przynależą obecnie nasz kraj	– przedstawia i charakteryzuje poszczególne rodzaje Sił Zbrojnych RP – wie, w jaki sposób można się ubiegać o powołanie do służby wojskowej – omawia znaczenie Wojsk Obrony Terytorialnej – wymienia i charakteryzuje organizacje polityczno-gospodarcze, do których przynależą obecnie nasz kraj – wymienia i charakteryzuje międzynarodowe struktury militarne, do których należy Polska	I.1 I.2 I.3 I.4	nauki wojskowe, politologia, historia, geografia

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
			– międzynarodowe struktury militarne, do których należy Polska – znaczenie obecności wojsk amerykańskich na terytorium naszego kraju	– omawia znaczenie stałej obecności wojsk amerykańskich w naszym kraju – potrafi wyjaśnić, jakie znaczenie miałyby stała baza amerykańska w Polsce dla bezpieczeństwa naszego kraju		
Powszechne i masowe zagrożenia we współczesnym świecie	5. Klasyfikacja zagrożeń	1	– rodzaje zagrożeń w zależności od ich źródła – katastrofalne skutki wielkich klęsk żywiołowych – niszczące efekty działalności człowieka – znaczenie broni nuklearnej we współczesnym świecie	– omawia rodzaje zagrożeń – wymienia największe klęski żywiołowe ostatnich dziesięcioleci na świecie – potrafi uzasadnić przyjęty w trakcie lekcji system klasyfikacji zagrożeń – wyjaśnia, dlaczego konflikt totalny z użyciem broni nuklearnej oznaczałby obecnie zagładę ludzkości	II.1	biologia, geografia, chemia
	6. Służby ochrony i ratownictwa	1	– rodzaje służb ochrony i ratownictwa w Polsce – telefony alarmowe – zasady poprawnego wzywania służb – powinności obywateli wobec służb ratowniczych	– wymienia rodzaje służb ochrony i ratownictwa w Polsce, a także omawia ich zadania – zna telefony alarmowe do poszczególnych służb – potrafi wezwać odpowiednie służby – wyjaśnia zasadę: <i>Rozmowę zawsze kończy dyspozytor</i> – tłumaczy, dlaczego każdy z nas powinien bezwzględnie podporządkować się poleceniom przedstawicieli służb ratowniczych czy porządkowych	II.4 III.6a	historia: historia wybranych służb ochrony i ratownictwa
	7. Ostrzeganie i alarmowanie	1	– struktury i instytucje odpowiedzialne za alarmowanie i ostrzeganie ludności w Polsce – alarm i alarmowanie – sygnały alarmowe – rodzaje alarmów – uniwersalne zasady zachowania się obywateli w sytuacji zagrożenia – powinności obywateli wobec służb	– zna nazwy struktur oraz instytucji odpowiedzialnych za alarmowanie i ostrzeganie ludności w naszym kraju – wie, z jakich obowiązków ludność powinna się wywiązać po usłyszeniu sygnału – wymienia rodzaje alarmów – zna uniwersalne zasady zachowania w razie zagrożenia – wie, jak zapobiegać wybuchowi paniki – wyjaśnia, dlaczego każdy obywatel powinien bezwzględnie stosować się do poleceń wydawanych przez służby mundurowe	II.2 II.4	psychologia: reakcje ludzi w sytuacji zagrożenia – lęk, strach, przerażenie

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	8. Ewakuacja	1	- tryby (stopnie) ewakuacji - ewakuacja zorganizowana i samoeвакуacja - przygotowanie do ewakuacji - zasady bezpiecznej ewakuacji - wybrane metody transportu poszkodowanych - ogólne zasady ewakuacji budynku szkoły - zalecana ewakuacja ćwiczebna - omówienie ewakuacji ćwiczebnej	- zna tryby ewakuacji - wie, na czym polega ewakuacja zorganizowana i samoeвакуacja - potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym - wskazuje drogi ewakuacji w szkole - omawia zasady ewakuacji ludności i środków materialnych - prezentuje sposoby transportu poszkodowanych	II.3	psychologia: pojęcie stresu, sposoby rozładowywania napięcia emocjonalnego, metody zapobiegania panice
	9. Zagrożenie pożarem	1	- tw. trójkąt spalania - przyczyny pożarów we współczesnym świecie - grupy materiałów palnych - zasady zachowania w razie wystąpienia pożaru w domu - postępowanie w przypadku zauważenia pożaru w zarodku - podręczny sprzęt gaśniczy	- wie, jakie warunki są wystarczające do wystąpienia pożaru - zna zasady ewakuacji w razie wystąpienia pożaru w domu - rozumie termin <i>pożar w zarodku</i> i wie, jak zachować się w razie zauważenia pożaru w zarodku - umie obsługiwać podręczny sprzęt gaśniczy - wie, jakie materiały palne można gasić gaśnicą określonego typu - wie, jak ważne jest zapobieganie panice - uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń	II.4 II.5 III.2a	biologia: przyroda jako sprawca pożarów; psychologia: instynktowny charakter reakcji ludzkich w razie pożaru; chemia: procesy chemiczne zachodzące w procesie spalania różnych materiałów; fizyka
	10. Zagrożenie powodzią	1	- przyczyny i rodzaje powodzi - obszary szczególnie narażone na wystąpienie powodzi - ochrona przeciwpowodziowa - stopnie zagrożenia powodziowego i podział zagrożonego terenu - przygotowanie na wypadek powodzi - zasady zachowania się w razie wystąpienia powodzi - reguły postępowania po ustąpieniu powodzi - zasady higieny dla powodzi	- zna zasady przygotowania na wypadek powodzi oraz postępowania w razie jej wystąpienia, a także po jej ustąpieniu - wie, jakie działania należy podjąć, aby zabezpieczyć dom na wypadek powodzi - zna zasady poruszania się samochodem w warunkach powodziowych - zna zasady higieny dla powodzi - wie, jakie informacje należy podać przedstawicielowi służb ratowniczych - ocenia poziom zagrożenia powodzią w pobliżu swojego domu i szkoły - wie, jak ważne jest zapobieganie panice	II.5 III.2 III.6	geografia: obszary Polski szczególnie zagrożone powodzią; biologia: przyroda jako sprawca powodzi; psychologia: sposoby wsparcia osób, które utraciły dorobek życia

11. Zimowe zagrożenia	1	– zagrożenia występujące zimą – bezpieczna jazda samochodem w warunkach zimowych – pojęcia <i>odmrożenie</i> i <i>wychłodzenie</i> – stopnie odmrożeń – postępowanie z osobą wychłodzoną – zachowanie w przypadku wystąpienia odmrożeń	– wymienia zagrożenia występujące zimą – umie postępować z osobą wychłodzoną i mającą odmrożenia – zna zasady bezpiecznego podróżowania samochodem w warunkach zimowych – uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń	II.5 III.2	biologia: człowiek w konfrontacji z przyrodą; psychologia; geografia: strefy klimatyczne; psychologia: reakcje psychiczne na wychłodzenie organizmu
12. Niebezpieczne środki chemiczne	1	– tablice ADR i występujące na nich oznaczenia – pojęcie skażenia chemicznego – zasady zachowania w razie uwolnienia niebezpiecznych substancji chemicznych – doraźne sposoby ochrony dróg oddechowych – zabezpieczenie domu (mieszkania) przed substancjami niebezpiecznymi – znaczenie służb ratunkowych	– wyjaśnia oznaczenia występujące na tablicach ADR – definiuje pojęcie skażenia chemicznego – tłumaczy zasady zachowania w razie uwolnienia niebezpiecznych substancji chemicznych – wie, jakimi metodami może chronić drogi oddechowe – umie zabezpieczyć dom (mieszkanie) przed niebezpiecznymi substancjami chemicznymi – rozumie rolę i znaczenie służb ratownictwa oraz wyjaśnia, dlaczego wszyscy bezwzględnie powinniśmy wykonywać ich polecenia	II.4 II.5	chemia: niebezpieczne związki chemiczne; ekologia: szkodliwość chemii przemysłowej dla środowiska naturalnego
13. Terroryzm	1	– pojęcie <i>terroryzm</i> – specyfika terroryzmu w dzisiejszych czasach – współczesny terroryzm a media – metody działań terrorystów – postępowanie w trakcie ataku terrorystycznego z użyciem broni palnej i ładunków wybuchowych – w sytuacji zakładnika – zasady postępowania po znalezieniu podejrzanego pakunku – ucieczka i ukrycie się	– wie, czym jest terroryzm – rozumie specyfikę współczesnego terroryzmu – potrafi wyjaśnić pojęcie fanatyzmu – zna zasady zachowania się podczas ataku terrorystycznego z użyciem broni palnej i materiałów wybuchowych – wie, jak należy się zachować w sytuacji zakładnika – potrafi podać niezbędne informacje przedstawicielowi służb ratowniczych	II.5 III.6a III.6b III.15 b	historia: dzieje idei i religii, konflikty ideologiczne i religijne w historii ludzkości; socjologia: postawy grup ludzkich wobec idei i wiary; psychologia: psychologia tłumu; filozofia: idee i religia w poszukiwaniu sensu życia

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	14. Przestępczość pospolita	1	– związek między demokracją a przestępczością – zasady zachowania pozwalające zmniejszyć ryzyko stania się ofiarą przestępstwa	– rozumie związek między demokracją a przestępczością – potrafi zachować ostrożność w miejscach publicznych – wie, jak należy się zachować w przypadku napaści bezpośredniej – zna zagrożenia, które mogą pojawić się w środkach komunikacji publicznej	II.5 III.15b	socjologia, psychologia
Pierwsza pomoc przedmedyczna	15. Pierwsza pomoc – prawny obowiązek czy moralna powinność?	1	– łańcuch przeżycia – regulacje prawne dotyczące udzielania pierwszej pomocy obowiązujące w Polsce – postawa dobrego samarytanina – pierwsza i dodatkowa pomoc przedmedyczna – prawa ratownika pierwszego kontaktu – wyposażenie apteczki pierwszej pomocy	– potrafi wyjaśnić, czym jest łańcuch przeżycia – tłumaczy, dlaczego brak wiedzy i umiejętności nie usprawiedliwia osób, które nie udzielają pierwszej pomocy – wyjaśnia aspekty moralne związane z udzieleniem pomocy osobom w stanie zagrożenia życia – tłumaczy różnice między pierwszą a dodatkową pomocą przedmedyczną – zna prawa ratownika – wie, jak wyposażać apteczkę pierwszej pomocy	III.1 III.12	prawoznawstwo, medycyna, historia, historia medycyny
	16. Postępowanie z osobą nieprzytomną	1	– stopnie utraty świadomości – śmierć biologiczna a śmierć kliniczna – zagrożenia dla ratownika – rękoczyn „czoło-żuchwa” i sprawdzenie czynności życiowych – zasady wzywania pomocy – informacje podawane podczas wzywania pomocy – pozycja boczna ustalona	– zna stopnie utraty świadomości, – zna obowiązki obywateli dotyczące udzielania pierwszej pomocy osobom, których życie i zdrowie jest bezpośrednio zagrożone – wie, jakie prawa przysługują mu zgodnie z Ustawą o państwowym ratownictwie medycznym – zna numery alarmowe – wie, na jakie niebezpieczeństwa narażony jest ratownik – potrafi wykonać rękoczyn „czoło-żuchwa” oraz sprawdzić podstawowe czynności życiowe – wzywa pomoc, podając wszystkie niezbędne informacje w odpowiedniej kolejności – umie ułożyć osobę w pozycji bocznej ustalonej	II.8a II.8b III.1 III.6a III.6b III.8a III.8b III.8c III.8d III.8e III.8f III.8g III.9	medycyna, anatomia i fizjologia człowieka

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	17. Odwracanie na plecy osoby leżącej na brzuchu	1	– zagrożenia dla osoby nieprzytomnej leżącej na brzuchu – odwrócenie na plecy – z zabezpieczeniem kręgosłupa – osoby leżącej na brzuchu	– zna zasadę: <i>Nie poruszaj poszkodowanym bez wyraźnej potrzeby</i> – umie ocenić swoje bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia – potrafi sprawdzić przytomność poszkodowanego – wie, do czego i w jaki sposób może wykorzystać pomoc osób postronnych – demonstruje, jak powinno wyglądać sprawdzenie oddechu osoby poszkodowanej leżącej na brzuchu – samodzielnie odwraca na plecy – z zabezpieczeniem kręgosłupa – osobę leżącą na brzuchu	III.1 III.4 III.8a III.8b III.8c III.8d III.8e III.8g	anatomia i fizjologia człowieka: budowa i funkcjonowanie dróg oddechowych
	18. Resuscytacja osoby dorosłej	1	– rola układów oddechowego i krążeniowego – ocena sytuacji – ocena stanu poszkodowanego – zapewnienie sobie pomocy osób postronnych – sprawdzenie oddechu – wezwanie pogotowia ratunkowego – resuscytacja krążeniowo-oddechowa osoby dorosłej	– potrafi omówić rolę układów oddechowego, krążeniowego, nerwowego – umie ocenić swoje bezpieczeństwo w miejscu zdarzenia – potrafi sprawdzić przytomność poszkodowanego – wie, do czego i w jaki sposób może wykorzystać pomoc osób postronnych – demonstruje, jak powinno wyglądać sprawdzenie oddechu osoby poszkodowanej – wzywa pomoc, podając wszystkie niezbędne informacje w odpowiedniej kolejności – umie zastosować maseczkę do sztucznego oddychania – wykonuje masaż serca – stosuje sztuczne oddychanie – wie, kiedy należy przerwać wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej	III.1 III.2 III.2d III.5 III.6b III.8b III.8c III.8d III.9 III.10 III.10d	anatomia i fizjologia człowieka: znaczenie tlenu dla funkcjonowania ośrodkowego układu nerwowego, rola układów krwionośnego i oddechowego; filozofia: człowiek jako potencjalny dawca życia
	19. Resuscytacja niemowlęcia i starszego dziecka	1	– wykonywanie resuscytacji u dzieci poniżej 8. roku życia – prowadzenie resuscytacji u dzieci poniżej 1. roku życia – różnice między resuscytacją dorosłego a resuscytacją niemowlęcia i starszego dziecka – zmiany w algorytmie postępowania – ratownik a rodzic – technika masażu serca u niemowlęcia i starszego dziecka	– zna klasyfikacje wiekowe obowiązujące w ratownictwie – rozumie różnicę między wiekiem rozwojowym a wiekiem metrykalnym – wie, że przed udzieleniem pomocy niemowlęciu lub starszemu dziecku musi zwrócić się o pozwolenie do jego rodziców – demonstruje, jak przekonać rodziców do wyrażenia zgody na udzielenie dziecku pomocy – wykonuje masaż serca u starszego dziecka – wykonuje masaż serca u niemowlęcia – wie, jak zmienia się kolejność działań podczas udzielania pomocy niemowlęciu i starszemu dziecku	III.10 III.10d	anatomia i fizjologia człowieka: rozwój organizmu człowieka

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	20. Zasady użycia AED	1	– pojęcie nagłego zatrzymania krążenia – ogólne zasady działania AED – mechanizm leczniczy defibrylacji i skuteczność AED – dostępność AED w miejscach publicznych – użycie AED u dzieci poniżej 8. roku życia	– wyjaśnia ogólnie pojęcie nagłego zatrzymania krążenia – wie, jak działa AED – rozumie mechanizm leczniczy defibrylacji – potrafi zastosować AED w połączeniu z wykonywaniem resuscytacji – zna pojęcie <i>elektrody pediatryczne</i> – wie, że używanie AED u niemowląt jest zabronione – wyjaśnia, dlaczego nowoczesny automatyczny defibrylator serca jest „mądrzejszy” od ratownika	III.10	anatomia i fizjologia człowieka: pojęcie fibrylacji serca; fizyka: mechanizm oddziaływania prądu na organizm ludzki; historia nauki: powstanie AED
	21. Postępowanie przy zadławieniach	1	– mechanizm zadławienia – niebezpieczeństwa związane z zadławieniem – manewr Heimlicha – udzielanie pomocy osobom, które się zadławiły: dorosłemu, niemowlęciu i starszemu dziecku	– wyjaśnia, na czym polega zadławienie – rozumie niebezpieczeństwa związane z tym stanem – demonstruje, jak należy udzielać pomocy osobom, które się zadławiły: dorosłemu, niemowlęciu i starszemu dziecku – wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci	III.11a III.11b III.11c III.11d	anatomia i fizjologia człowieka: przebieg dróg oddechowych i pokarmowych u człowieka
	22. Tamowanie krwotoków	1	– krew i układ krwionośny człowieka – rodzaje krwotoków – tamowanie krwotoków: rany kończyn, głowy, klatki piersiowej, brzucha – ciała obce w ranie – amputacje urazowe – użycie opaski uciskowej – ogólne zasady zabezpieczania krwawień	– potrafi omówić skład krwi i funkcjonowanie układu krwionośnego – wymienia rodzaje krwotoków w zależności od uszkodzonego naczynia krwionośnego – potrafi właściwie postępować z ranami kończyn, głowy, klatki piersiowej, brzucha – postępuje właściwie, gdy w ranie tkwi ciało obce – zna zasady zabezpieczania amputacji urazowych – wie, jak użyć opaski uciskowej – przedstawia ogólne zasady zabezpieczania krwawień – tłumaczy, co oznacza pojęcie <i>replantacja</i>	III.5a III.13a III.13b III.13c III.13d III.15a	anatomia i fizjologia człowieka: rola krwi w ludzkim organizmie, układ krwionośny
	23. Urazy kości i stawów	1	– przeznaczenie chusty trójkątnej – złamania kości czaszki, klatki piersiowej, uszkodzenie kręgosłupa – zabezpieczanie złamań kończyn górnych i dolnych – podstawowe zasady postępowania w przypadku złamań	– wie, że nie wolno mu sprawiać bólu poszkodowanemu – zna zasady użycia chusty trójkątnej do zabezpieczania złamań – umie użyć podręcznych przedmiotów do usztywnienia złamań – potrafi unieruchomić złamaną kończynę górną za pomocą chusty trójkątnej i bandaża – zna ogólne zasady postępowania w przypadku złamań	III.13f III.13g III.13h	anatomia i fizjologia człowieka: budowa i funkcjonowanie układu kostnego

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	24. Poparzenia	1	– budowa ludzkiej skóry – stopnie poparzeń – postępowanie przy poparzeniach, zastosowanie hydrożeli – poparzenia, przy których niezbędna jest pomoc medyczna – udar cieplny: objawy i postępowanie – ochrona dzieci przed poparzeniami	– odnosząc się do budowy skóry człowieka, omawia podstawową klasyfikację poparzeń – potrafi udzielić doraźnej pomocy osobie poparzonej, zna zastosowanie hydrożeli – wie, w jakich przypadkach osobie poparzonej należy zapewnić pomoc medyczną – potrafi zdiagnozować udar cieplny i odpowiednio zareagować – wyjaśnia, jakie działania należy podjąć w domu, by zabezpieczyć dzieci przed poparzeniami	III.14a III.14b III.14c III.14d	anatomia i fizjologia człowieka: budowa i funkcje skóry, mechanizm oddziaływania temperatury na ludzki organizm
	25. Udar i zawał	1	– zawał: objawy – i postępowanie – typowe objawy udaru mózgu – znaczenie akronimów FAST oraz UDAR – przedszpitalna skala udaru Cincinnati – postępowanie – w przypadku udaru	– potrafi wymienić najczęstsze objawy zawału – wie, jak powinien zachować się w razie wystąpienia u chorego zawału – umie wymienić najczęstsze objawy udaru – objaśnia akronimy FAST i UDAR – omawia przedszpitalną skalę udaru Cincinnati – potrafi zareagować w przypadku wystąpienia u chorego objawów udaru – ma utrwaloną technikę zabezpieczania poszkodowanego przed wychłodzeniem	III.5 III.8g	anatomia i fizjologia człowieka: budowa oraz funkcjonowanie serca i mózgu
	26. Częste wypadki – atak epilepsji, wypadek drogowy, omdlenie	1	– objawy i postępowanie podczas dużego ataku epilepsji – zasady zachowania w miejscu wypadku drogowego – specyfika wypadku drogowego i bezpieczeństwo ratownika – postępowanie przy omdleniu	– wie, jak należy się zachować w przypadku zauważenia ataku epilepsji – wyjaśnia, czego – wbrew obiegowym opiniom – nie należy robić, zabezpieczając chorego w trakcie ataku – rozumie, na czym polega specyfika wypadku drogowego w związku z bezpieczeństwem ratownika – zna zasady zachowania w miejscu wypadku drogowego – potrafi umiejętnie wydobyć poszkodowanego z pojazdu – demonstrowuje trzy sposoby postępowania w sytuacji czyjegoś omdlenia – ma utrwaloną technikę zabezpieczania poszkodowanego przed wychłodzeniem	III.4 III.5 III.8g	prawo drogowe; anatomia i fizjologia człowieka: fizjologiczne podstawy ataku epilepsji oraz omdlenia

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
Kształtowanie postaw obronnych	27. Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego	2	– ustawa o broni i amunicji – zasady bezpiecznego posługiwania się bronią i zachowania na strzelnicy – efektywne użycie broni – budowa broni długiej – budowa broni krótkiej – postawy strzeleckie – zgrywanie przyrządów celowniczych – praca na języku spustowym – zasady zgrywania strzału z oddechem – specyfika ran postrzałowych	– potrafi wytłumaczyć, co oznaczają zasady SAFETY FIRST oraz B.L.O.S. – wie, jak należy zachowywać się na strzelnicy na podstawie wzorcowego regulaminu strzelnic (Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 15 marca 2000 r. w sprawie wzorcowego regulaminu strzelnic) – wyjaśnia, co jest bronią w rozumieniu ustawy o broni i amunicji – tłumaczy, w jaki sposób należy transportować broń na strzelnicę i do magazynu – omawia znaczenie zasady: <i>Traktuj każdą broń, jakby była załadowana</i> – potrafi omówić rodzaje przyrządów celowniczych i sposoby ich zgrywania – demonstruje kolejno czynności: magazynek, zamek, strzał kontrolny, kabura – wymienia i wskazuje podstawowe elementy broni długiej i krótkiej – potrafi przyjąć prawidłowe postawy strzeleckie – umie wykorzystać przedmioty z otoczenia do zaimprovizowania podpórek przy strzelaniu w pozycji leżącej – wyjaśnia, co wyraźnie powinien widzieć strzelec – tłumaczy, na czym polega procedura „pakowania rany”	III.15a IV.1 IV.3.1) IV.3.2) IV.3.3) IV.3.4)	mechanika, balistyka, prawo
	28. Wprowadzenie do terenoznawstwa	1	– różne sposoby orientowania się w terenie – rodzaje map – czytanie mapy i planu – posługiwanie się mapą – orientowanie mapy	– potrafi ustalić kierunki świata za pomocą: słońca, Gwiazdy Polarnej, słońca i zegarka, elementów terenu – umie wyznaczyć kierunki świata przy użyciu kompasu, busoli, GPS – potrafi posługiwać się planem miasta i mapą – wie, jak przeprowadzić orientowanie mapy z wykorzystaniem busoli – wyjaśnia, jak można odnaleźć w terenie przedmiot zaznaczony na mapie – wymienia i omawia podstawowe znaki topograficzne	IV.1.1) IV.1.2)	geografia, kartografia, astronomia

Zagadnienie	Temat	Liczba godzin	Treści nauczania	Założone osiągnięcia ucznia. Uczeń:	Odniesienia do podstawy programowej	Ścieżka międzyprzedmiotowa
	29. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	1	– termin <i>cyberbezpieczeństwo</i> – cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym – cyberbezpieczeństwo w wymiarze cywilnym – Wojska Obrony Cyberprzestrzeni – program CYBER.MIL.PL	– potrafi wyjaśnić, co oznacza termin <i>cyberbezpieczeństwo</i> w wymiarze cywilnym i wojskowym – tłumaczy, jakie znaczenie ma cyberbezpieczeństwo w systemie bezpieczeństwa państwa – wymienia zagrożenia związane z rozwojem rzeczywistości wirtualnej we współczesnym świecie – podaje znane sobie przykłady ataków na cyberbezpieczeństwo – na podstawie własnych doświadczeń przedstawia propozycje zwiększenia bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni – uzasadnia konieczność wdrażania programu CYBER.MIL.PL	IV.2.1) IV.2.2)	nowe technologie: zagrożenia wynikające z ich używania; informatyka, teleinformatyka, programowanie